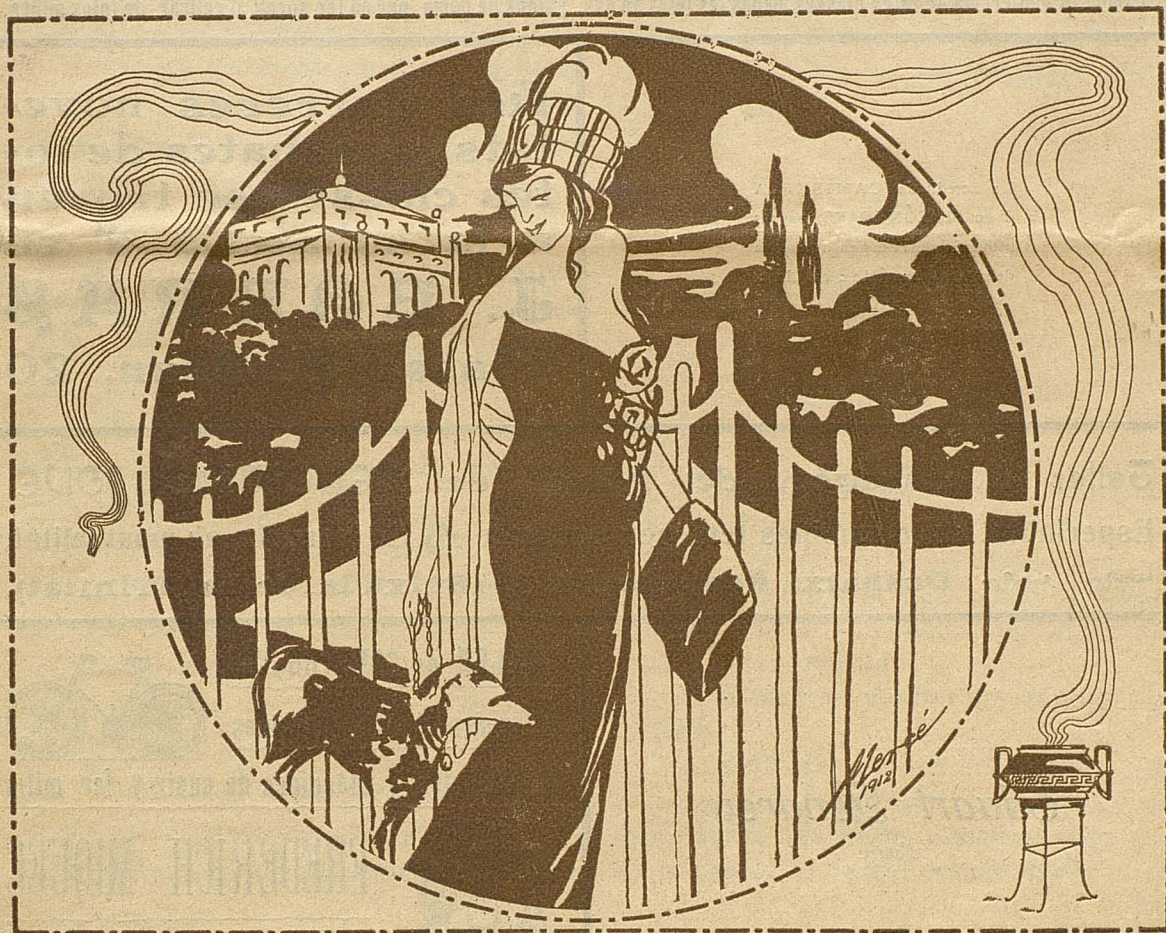

Potieracia

HACIA LO IGNOTO

La Prensa diu que l' Eduardito ha bebido en las fuentes más puras del realismo. No 't sembla Lleal que no pot haber begut més que ab hiberón?

Gran Café París

Tots els dies tarde y nit concert per nombroses artistes

Zucursal del Paradís

— ENTRADA LLIURE —

Es tant lo que dominan l'art en la sastreria

Gomá germans

que fins els esguerrats surten d'allí elegantíssims.

Eluentes com á miralls us deixarán les sabates si aneu á enllustrarles á casa en

CASCARRA Plassa de la Sal, 20

També es ven crema de totes classes menos les fetes ab ous. Talons de goma, per no fer soroll al retirar, de totes mides

La acreditada CAMISERÍA d'en SIMEÓN IBARS, pagant tribut á la premsa recomana deixem aquest lloc en blanc.

Les darreres novetats en sabates de totes classes se troven á la sabateria d'en **J. BERRÀ** & **Plassa S. Joan, 20**

Taller y magatzém de mobles de **CELESTINO JUVÉ**
Especialitat ab los mobles fets per encarrec & Se serveix ab puntualitat
Despatx: **Pescadería, 3, (Baixada de la Trinitat)**

Eduart Andreu

Sastre

Major, 36, pral.

TALLER de CONSTRUCCIÓ

y reparació de bicicletes

motocicletes y màquines de cusir y fer mitja

FREDERICH MIQUEL

— **Blondel, 2** —

—Tens rahó, pero no se lo que es mes lleig anar ab los Agelets ó ab los carlistes y separatistes.

Aquest dialec durá bastant rato. Se parla de eleccions passades, del Soldevila, del matute, de mossen Salas, etc. etc. Les veus van pujant de tó, les cares de color y ningú sab lo que diu.

—Be, vaja no s' hi pot parlar ab besties —diu lo nacionalista una mica seré.

L' altre sense deixal acabá de parlar li replica tot enfadat.

—Lo qui parla ab besties ets tu.

negudes que vos farán pensar y encara plorar, recordant dies que foren, flors d' un dia, dolsors passades que goloses assaborireu, sens pensar en la falla de la mel y la mosca...

Passeu...! passeu per sobre mi, soc el pregoner que crida la bondat de la mercancia que s' hus ofrena.

Si haveu sentit alguna volta bategar vostres cors, al recordar un amor que fou; si sentiu la nostalgia d' una setmana d' amor, sabreu llegir entre línees lo que pot esser no haurán asertat á escriurer plumes mal dirigidés.

Passeu! passeu! soc *L' amor que passa.*

*Quien me compra décimos
será Vd. señor?
si no compra décimos
cómpreme el amor.*

 vosaltres, nenes tristes; quins ulls frets, ab vaguetat de boira lleydantana miran sens veurer, ficsos en una imatge qu' adivineu en el espai; l' imatge del duc *Mambrú*, d' aquell jove galán, valent, hermós á qui de nenes cantaveu cançons, y á qui totes ara somrientes espereu sabent que no ha de vindrer jamay.

A vosaltres, enamoradisses que foreu víctima d' un amor de balneari y gardeu encara la dolsa amargor de l' amor que passa, dedica POTIERACIA aquesta secció. En ella trobareu coses que de tan ridícules vós farán riurer y altres de tan reals y tan co-

La *Sara* mira de un modo indefinible. La seua carona esllanguida reposa al pamell de la maneta fina; de tan en tan alsa el cap mira ficsó y famoure els llabis com si fes una promesa y torna á caure en el mateix estat d' abandono. Quan li parlan obra molt els ulls, alsa les celles exajeradament y somriu forçat com si aquest somriure amagués un misteri que tanca y obra els llabis guardadors de un rosari de dentetes blanques com la neu. *La Sara* está trista y la seua imatge va estinguintse com una aparició...

Quina es la causa? avui no podém complaure al public; no hu hem pogut descifrar; la cara de la *Sara* sab amagar tan bé que ens hem declarat vensuts. Lo cert es que les seues riatlles no sonen com abans á mú-

sica de picarols; avui casi no parla, tan es eixís que un refinat company de Redacció ha fet una frase digna de un talent com el d' en *Benavente* ó d'un eròtic com en *Insua*, diu: ...Parla tan poch la *Sara*, que un ten dría temps sobrat pera contar els seus besos.. Que els hi sembla? L'únic que l'anima es lo Xerés. Quan beu sembla que fugi la tristor de son rostre; xerra y riu estrepitosament y els ulls adquireixen una brillantó extraña: el beu á petites glopades seguides sense abandonar la copa dels seus dits, fins que la ha apurada. Entre glopada y glopada s' aixuga els llabis ab un mocadoret de batista. Tot de un cop s' adona que té la copa buida, s' enfada, fa *morrets* y pega ni vio-sament ab els peus a terra com una criatura que vol la lluna del pou...

dreta la coloca entre *alló* que si posa solfas y ab la esquerra donant un cop assota de lès teclcs, anuncia á la *Sara* que li toca cantar. En Piñol no s' escarrasa en cercar solfes, la que va á cantar no es exigenta; puja á dalt del *tablado*, es treu l' abric de dimoni ab cadenes, y comensa el piano ab *alló: alza cataplún, cataplún, con candel-la*, y apareix la *Sara* alta, altes les celles y els ulls baixos; comensa á cantar ab poca veu fen ademans elegans ab la ma dreta y fins ab *alló* de: ...y para que baile tiro del *hilito* no fa anar l' esquerra. *El Polichinela* alterna nit per altra ab *La Tetera* y després invariablement tots els dies *La vendedora de décimos* que es la cançoneta favorita de la *Sara* quina lletra encapsala aqueixes ratlles. La nostra heroina no fa moviments incitans, ni sisquera treballa *el tachado al realce*, canta com qualsevulga oifeonista cantaria *La mort del escolá* ó *El venid y vamos todos con flores á María...*

Acaba y correns va á baix á vestir-se, s' arregla y puja altra volta feta una *grisseta* ab aquell vestidet negre de vellut ab passamaneria blava que contrasta ab lo pàlit de la seua cara. S' amaga tot ella en un remat de pells negres con el vestit y porta un manguito regalo de un jove lleig qu' es pentina á lo *Cleo* y pertany á una de les families mes aristócrates; la *Sara* va sense rés al cap ab els cabells plans cap els costats, anusats ab una pentineta al radera; ella prou que sen condol: *Un garrotín tan bonic!* diu ab veu compungida; *Poques soltes!* exclama després; y explica que va comprar-se un garrotín (que nosaltres hem admirat) y que el dia que va estrenarlo, uns quants graciosos varen tirarli *chinitas* y al-

¡Jo em vull mes ó sino ploro...! y qui al costat de ella s' asseu no si pot negar per por a que no fassi una raresa.

En Piñol lo pianista, mira el rellotje y veu que son les 11, fa el cigarret ab aquella pulcritut que ell sols sab ferlo, treu la pipa y posa el cigarro, dona una pipada y ab la

tres s' en burlaven, y ella que fá, arriba á casa tota enfadada y l' *achafa!* Tan cofoia qu' en estava ella, *tan maco que era, oy?*...

Es l' unic recort dolent que s' emportará de aquesta Ciutat. Al cap de un rato quan ja no es recorda de lo del garrofin y el disgust li á passat, perque la Sara té un disgust cada vegada que hu conta, diu picans de mans: *¿que no hu sab? ting un corde-ret mes maco...! Miri, varem anar al firal jo y la Serafina, y vaig tenir aqueix capricho: dotze pessetes me va costar: pero ¿oy qu' en es de bufó aixís de petit?* y ab les dos mans, rient, medeix la distancia de la bestiola...

D' *acharats* en té molts la Sara y no dels que donan *rasca* sino gent que val la pena, un d' ells vell riquísim, magatxemista de olis y blat que va donar molt joc allavors que actuava la Dora al cine Rocamora; un altre es lo jove del manguito y l' *oficial* es un que una tarde la va *fer* al cine; aqueix no hi va al Café de París, es veuen á l' hort, per la tarde al sortir ella del concert.

La Sara está trista; ella sab molt be que passa depressa lo temps de bellesa y que la dona sols está feta per l' amor, l' unic cami de la vida aont els aucells y cantan, per aixó potser la seua mirada es indefinible perque cada día que passa s' amaga un trosset del cel de les esperanses....

Un compte estrany

JOVENTUT Republicana» poc á poc es va convertint en un *Economato*.

Per de prompte, además d' altres cosetes que no son del cas, hi tenen una impremta ont s' hi tira *El Ideal* y además s' hi fan treballs pels socis y els que no son socis, com ja es pot suposar, pagant.

L' inconmensurable Tey, com tothom sab, perque aquí gracias á Deu nostre Senyor tots ens coneixém, es soci de «Joventut Republicana» y amo d' un taller que quan no se hi treballa, no es per falta de feina sinó per una qüestió que fá temps es disputen la supremacia en Tey y en Blasco.

En Tey, doncs, com á comerciant té correspondencia y com á soci de «Joventut» té el mitg deure de procurarli el major nombre possible de ingresos. Y ni una cosa ni l' altra descuida.

Fa ja dies á en Tey se li acavaren els sobres y corrent cap á «Joventut» li digué al encarregat de l' impremta:

—Escolta Manel, me tinc que fer sobres. ¿Vols dirme quan me costaríen cent?

—Timbrats y tot te vindrán á surtir á quatre pessetes.

—Y mil?

—Mil te surtirán més barats, com més s' en fá, més baratos surten.

—Doncs aixís mira, m' en comenses á fer y vesne fent, vesne fent, fins que 'm súr-tiguen de franc y allavors m' avises.

Dels periódics

LA lectura dels periódics locals ens donaria tela pera vestir mitg nombre cada setmana, pero ¡quí es l'home capás de llegir ab detenció y apuntarse les innumbrables relliscades dels ja innumbrables diaris que surten avui en día en nostra ciutat!

Aixís, malgrat lo deixarne passar un noranta per cent, aquesta secció la destinarém á esbombar les que més ens semblin dignes, que no serán poques, passant per alt los bunyols que desde *El Pallaresa* y *El Ideal* han comés els respectius corresponents de Balaguer dient lo primer entre altres bestieses cleopatra á una dona, creint aixís piropearla, y tenint lo poc caletre, lo segon, de confessar que després d'una vetllada necrológica aprofitant l'estancia dels músics al local, se posaren á ballar.

No li dirém rés á *El Diario* per haver publicat en un sol nombre tres vegades la noticia d'haverse suspés una conferencia al Mercantil. Y á *La Prensa* per publicar en un mateix article pensaments d'en Aunós Pérez, Kempis y Benavente qu'es com si diguessim Reus, París, Londres, també el deixarém estar y parlarém de les poques qu'hem recullit de les moltes que s'han publicat, la última setmana.

El Ideal del diumenge parlant de la conferencia donada á «Joventut Republicana» pel metge de Bellcaire Sr. Mallofré, diu:

Siendo frecuentemente interrumpido por el numeroso público.

Saviem que la conferencia del Sr. Mallofré no havia sigut digna de publicarse ni

en paper d'estrassa, pero no hi havia rahó per part del públic de interrompirlo *frecuentemente*; y encara que aixís hagués succuít no li está gens bé á *El Ideal* el publicarlo tractantse d'un *corre*.

Y aném á *El País*.

Los telegramas que publica aquest periódic son de lo més sensacional que corre pels fils.

En la secció telegráfica del dijous, després de dir que als escons del congrés hi ha pocs diputats, *resultando por lo tanto mucha desanimación*, que es una conseqüencia tan llógica que ningú els pot negar, publica el següent parte:

Regreso de los Reyes en Inglaterra

París.—Los soberanos ingleses, de regreso de su viaje á la India, han llegado á este puerto á bordo del vapor *Medina*

La escuadra francesa, enviada expresamente para este objeto, les saludó.

Han sido recibidos los Reyes de Inglaterra con grandes aclamaciones por parte del público.

Si París fós New York casi no ens estranyaria de que en un sol día hi haguessen fet un port ont hi puguessen fondejá lo rengle de barcos que anomena. Diém aixó perque segons un telegrama que nosaltres rebem el dimecres, del port, á París, encara no hi havia rés, ni tan sisquera la primera pedra.

Més amunt publica aquest altra, telegrama també:

Debate político

Madrid.—El actual debate político que se desarrolla en el Congreso, carece de interés general, mereciendo alguna expectativa la intervención que él mismo tomará parte mañana el Sr. Melquiades Alvarez.

Dicha Comisión la presidirá el Sr. Duque de Alba.

Aquesta Comissió que presidirà el señor Duque de Alba, ens sembla que 's posa ont no la demanen. Perque veíam ¿Qué hi fá en aquest telegrama? Sencillament, lo redicol.

Escala equivocada

PROPIETAT dels nostres amics els germans Jové, se hi está construint à la plassa un kiosko.

Hem tingut ocasió de veure les obres, promptes á finir, y ens ha semblat qu' es cosa de molt gust.

Com ja hem dit, les obres toquen al seu terme pero á nosaltres, ans de comensar, en Fausto, el petit dels germans Jové, ja ens explicava lo que serían y fins ens prometé ensenyar el plano!

Per les explicacions compreguerem que en tan reduit espai era poc menys qu' impossible de que hi capigués tot lo qu' ens anava dient per lo que s' ens acudí preguntar:

—Bé, pero al kiosko hi deu anar sote-rani, no es aixó?

—Homes, no hu sé contestá en Fausto —pero jo crec que sí perque al plano hi diu *escala al 4 por 100.*

EMPRE hem cregut, seguint les modernes corrents que una bona informació en tot periódic es garantia d' éxit. Mes, al obrir aquesta secció no volém éxit, que ja sabém qu' en tindrém; sols volém qu' al acabar de llegirla ningú diga: ves á mi que m' esplican si «*el Boletín Oficial publica una circular etc.*» ó si «*la comisión provincial ha acordado*» etcétera ó que «*por el Gobierno civil han sido aprobados*» etc. ó que «*el tiempo continua*» etc., etc., etc.

La nostra informació será la mes verídica y la de més actualitat, encara qu' algun día surti ab retrás. Y si no veigis la proba.

Dissapte dia 20. — Desde el Casino Principal fins al café del Caxutx; desde 'l mercat de sant Lluís fins al de sant Joan, no 's parla d' altra cosa que del magnific, elegant y hermós cuadro degut als pincells del nostre mai prou enlairat caricaturista senyor Mercé, regalat per dit senyor, al amic d' aquest senyor, senyor Sebastiá Ramells *con motivo de su santo.* — A «Joventut Republicana», el senyor Mallofré, meije conegut com á tal en el poble de Belcaire conferencia sobre les idees fonamentals del Nacionalisme. De Belcaire coneixém una noia de la cual prometém parlar. El senyor Mallofré va parlar del particularisme, del *foi-*

gras, del número 13, de la canyeria humana, de la bala rasa, de que la flora dels Pirineus y dels Alps es diferent de la del plá d' Urgell, del nas dels Borbons y del joc de la pilota. Durant la conferencia, segons «*El Ideal*» fué frecuentemente interrumpido por la concurrencia, aixís, tal com osna, ni paraula més, ni paraula menys.— L' ilustre president de la J. de U. F. N. R., fill d' un empresari del C. P., mestre del L. E., D. F. M., com qu' ha de anar á rebre diputats, surt de casa despres de sopar ab lo barret fort *dernière*.

Diumenge dia 21.—Al teatre de la «Violeta» s' hi fa un mitin contra les notaríes. Molts hi van creientse que 'l fan contra les loteríes. Lo primer de parlar es el senyor Iglesias, de Barcelona. Comensa dient: «Los oradores que m' han de precedir en l' us de la paraula...» Nosaltres *precedint* lo que passaria, aném al carrer Major ont les famoses *ranas americanas* que ven lo noi del Sucre, anuncien l' arribada de «Calinez», setmanari festivo, muy culto y el de más *circulación* que porta unes caricatures que si no hi posa lo nom á l' americana ningú 'ls coneixerá. Poc á poc confiém que 's modificará y farà una mica de gracia. Nosaltres al menys hu desitjém.—L' Aigé, lo Ramonet, l' entusiasta del «Pobre Valbuena»—se 'l sab tot de memoria—estrena un abric que 'l porta desbotonat á fi de no arrugarsel y de lluhir quatre botons de nacar que li costen 24 pessetes entre tots.—Al ball que cada dia de festa fan al subterrani del Café del Univers prohibeixen la entrada al Pepe Abadías, conegut pel *Boté* elegant que té mala conducta. Alguns companys del mal conductor visiten al alcalde de barri senyor

Huguet, el cual extén gustós un certificat de *buena conducta*. Veurém com acabarà y prometém ocuparnos de tan escabrosa qüestió.—Lo feligrés redactor de *El Diario*, senyor Marian Sesé, assisteix á la funció de «La Paloma». Hu comunicém pels efectes consegüents á mossén Pontí.

Dilluns dia 22.—Lo Jaumet Isac compra una granota d' aquelles que fan tic-tac, tic-tac molt depressa. A dos quarts d' una comensa á ploure.—*La Prensa* anuncia la reaparició de POTIERACIA. Gracies Fernando.

Dimars dia 23 Pels carres hi ha molt fang y pel riu hi baixa aigua—Se veuen molts plomeros roijos y blanchs.—Lo Benet ha fet un xisto. ¿En qué s' assembla un home á punt de morir ab l' arcalde de Lleida? En que 's Mor.—L' element infantil de la «Juventud Conservadora», ab motiu del sant del rei va al cine y mentres uns canten lo *ven y ven y ven*, altres llegeixen lo Tenorio y 'ls demés acompanyen al pianista xiulant.

Dimecres dia 24.—Ab motiu de l' adquisició de la música qu' ha de tocar al envelat durant lo Carnaval que s' apropa, al Ajuntament hi ha escandol. L' Antonio Agellet renega; que dirá 'l senyor Borrás? Y ara que parlem de la música, nosaltres com tothom que s' entén en aquestes coses, sense desmereixer gens la música militar, demaném que sigui la civil qui toqui, perque aquelles americanes, tangos y cotillons... Vaja, que al envelat tots hi som y sabém lo qu' agrada!—*Nuestro compañero en la prensa* l' Eduardet d' Amposta, compra los couplets de la Fornarina, Sarasa, Raquel Meller, Serafina y Casta Susana.—La Lola, la simpática Lola la Paraguaya, després

d' una brillant *tourneé* per Tarragona, Amposta y altres poblacions que no sabém, es arribada á Lleida plena de gracia y d' agilitat en lo caminar.

Dijous dia 25.—Sant Proyecto. Per unimitat desitjém molts anys de vida y felissos com ara, al jove més elegant de la provincia (si li diguessém presumit moltes xiques se 'n alegrarien) D. Proyecto Niubó de Molle-rusa. La Elvira Subies li envia una felicitació d' aquelles qu' estiran una cinteta s' estarrufa y surt un angelet voltat de flors. L' Eduardo Santesmases, lo Rosca y 'l Pepe Valldeoriola li fan una décima d' aquelles que *alegría* rima ab *feliz dia* y *corazón* ab *felicitación*.—La Carmen y la ideal Amparito á la una de la tarde salten á la corda ab unes xiquetes que jugan als Perxes de dalt. Un municipal se les mira y riu.—A cal Petit hi ha exposat un retrato *obsequio á la Juventud Conservadora*, que 's discuteix si es lo Manel Herrera sense ulleres ó 'l Manolito Alvarez Llinás. Lo Minguet Alvarez diu que si portés banyes potser se co-neixeria.

CINES

Sembla qu' al parlar de cines lo primer fora de películes. Veritat? *Bueno*, pues de películes non parlém perque sería el conte de mai acabar.

Dels cines dirém que á la primera sessió de la tarde hi van totes les *danseusses*, *chanteusses* y *disseusses* dels nostres cafés concerts. Que aquestes se coloken ont les ve mellor y algun día veiem les respectables persones senyors Antoni Blavia y Ramon Martí que hi van cada tarde entre mitj de tantes estrelles. Y no es aixó sol lo que 's veu, sino que aquell noi tan tuno que vend caramelos, al veure una dona al costat d' un home ensenya la safata y crida: *¡Caramelos, pastillas de café con leche, bunbones de chocolate!* Y aixó pels que saben tenir mal de caixals á temps no es rés, pero pels altres es un gros compromís. Lo piano toca la Casta Susana tres ó quatre vegades.

La concurrencia casi cada tarde es la mateixa. Alguns militars de graduació, lo *Príncipe Basilio*, lo Plubins y 'l Murillo que hi ha dies que 's gasten bastants quartos en caramelos, lo Pereña (J.) que hi entra de *gorra*, lo Peret Valldeoriola, lo..... y si algú vol sapiguer los demás que hi vaige una tarde.

Una de les altres coses que hem de parlar es de la poca atenció que tenen moltes senyores y senyoretas de sentarse en les fileres del devant ab lo barret posat. La setmana que ve, si no 's modifica, dirém lo nom de les que son tan poc atentes y de les sessions de nit.

LA PALOMA

Desde la setmana vinenta parlarém de les funcions qu' es representin en el teatre d' aquesta Societat.

**SI VOLEN BEURER BO
Y BARATO VISITEN LA CASA** **MOR**

Es ont se beu lo millor permout de Lleida Rambla de Fernando

A LA SULTANA

venen uns sandwicks remu-
llats ab cervesa que s'ha de fe-
nir molt mal gust per no repeti.
OSTRES FRESQUES de tots preus

En articles de Merceria

cap casa de Lleida pot competir ab la d' en

JOAN PORCA

  Plassa de la Sal

P. CASTRO

 METJE RADIOLEC

Consulta: de 10 á 1 y de 6 á 8

Plassa de la Constitució, 19, principal.

Lo taller de BICICLE-
TES de F. FONTANET
no necessita propaganda.

ARMENGOL

Inmens assortit de mobles
de totes classes

MOBILIARIS DE LUXE de diferents estils

LLITS DE FERRO DAURACS

Rambla de Fernando 16

(baixos de la fonda d' Espanya)

Devant per devant de cala Ciutat, s' ha es-
tablert un nou comerç de

**SERRATERIA, BATERIA DE CU-
NYA, VIDRES y SERRAMENCES**

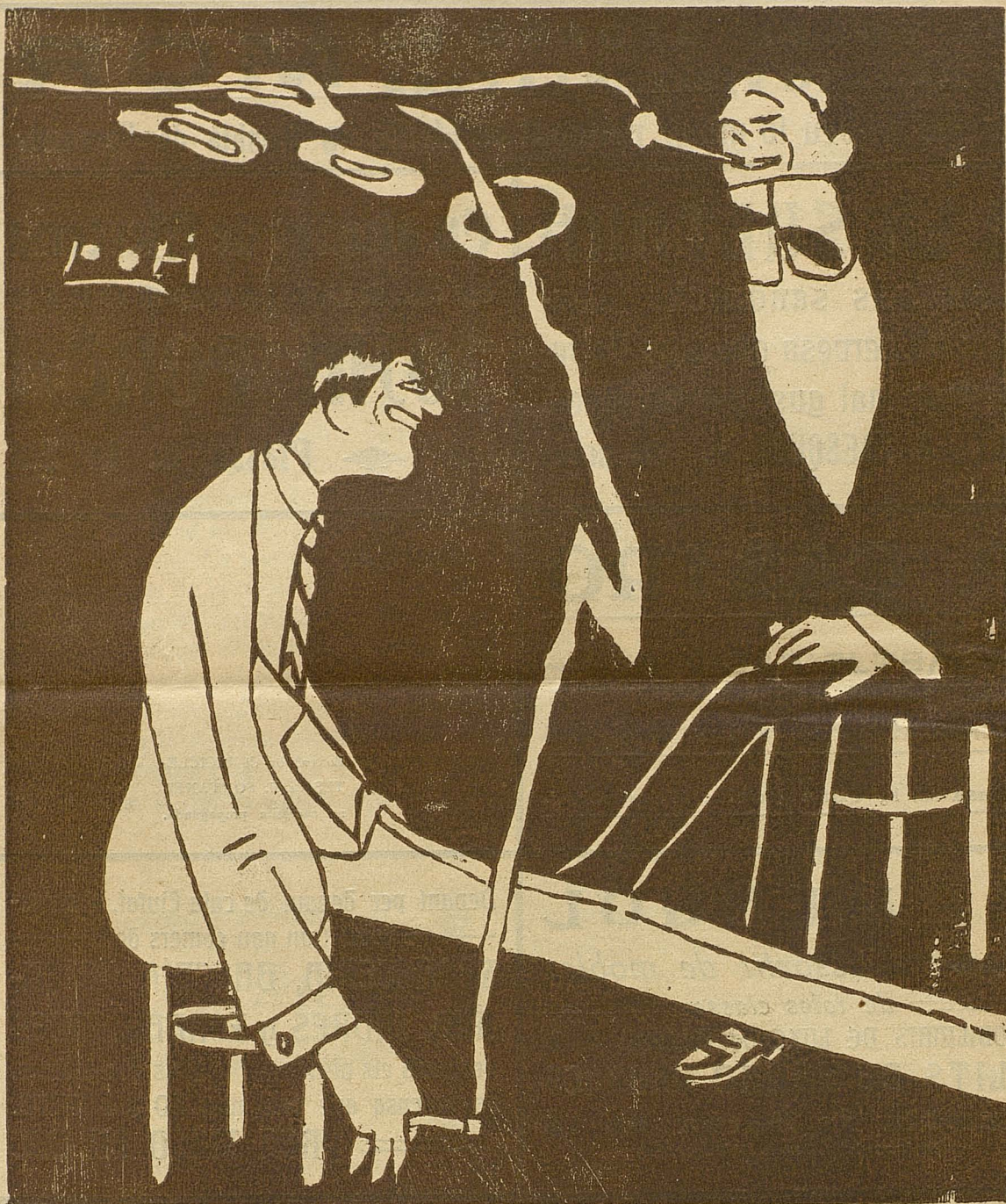
pera tots els oficis, que segons diu tothom,
es la casa que vent mes BO y BARATO.

PREU FIENO EN COC

Malalties secretes

Consultori Estadella, Major, 92, pral.

MITJES POMES

- Encara enganyes á la dona?
—Ara qui m' enganya es ella.